

5BE-O12: ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหาร ส่วนตำบลเกรียง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา

Effectiveness of elderly living allowance welfare KrongSubdistrict
Administrative Organization, Cha-Uat District, Nakhon Si Thammarat Province

ยุวดี สุวรรณภักดี^{1*} สุภาภรณ์ ณะจันทร์¹ และ วันเพ็ญ จันทรงค์¹
Yuwadee Suwanpakdee^{1*}, Supaporn Najan¹ and Wanpen Jankong¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกรียง จำนวน 908 คน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 คนโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การหาค่าความแตกต่างใช้สถิติ t-test และ F-test วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ใช้สถิติ ไคสแควร์ (χ^2)

ระดับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการพัฒนาการดำเนินงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความสามารถสร้างประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยค่า P value = 0.02 และ 0.00 ตามลำดับ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประสิทธิภาพ ปัจจัยแวดล้อมและเบี้ยยังชีพ

Abstract

This research has the objective to study the differences between personal factors and the effectiveness of the elderly living allowance welfare and to study the relationship between environmental factors and the effectiveness of the elderly living allowance welfare in the KrongSubdistrict Administrative Organization area of 908 people in the In this research, a sample of 277 people was used to collect data as questionnaires. Data were analyzed by descriptive statistics such as Frequency, Percentage, Mean, and Standard deviation. Difference was used for t-test and F-test statistics for correlation. Using the Chi-Square statistic (χ^2)

The level of effectiveness of the elderly pension welfare is the satisfaction of the clients. The ability to adapt The development of the elderly living allowance was at a high level. As for the ability to create benefits Is moderate

The results of hypothesis testing showed that Relationship between environmental factors and the effectiveness of elderly living allowance welfare. They were correlated in the same direction with P value = 0.02 and 0.00 respectively at the significance level 0.05.

Keywords: Local government organization, effectiveness, Environmental factors and living allowance

¹ มหาวิทยาลัยตาปี

¹ Tapee University

* Corresponding author. E-mail: yuwadeefew@gmail.com

บทนำ

ประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ จากโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ประชากรผู้สูงอายุมีสัดส่วนร้อยละ 11.9 ในปัจจุบัน และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 14.8 ในปี พ.ศ. 2559 จะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2568 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวส่งผลให้ภาครัฐและครัวเรือนจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ส่งผลต่อภาระงบประมาณของภาครัฐ และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในการดูแลสุขภาพอนามัย และการจัดสวัสดิการทางสังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ในระยะแรกอยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสงเคราะห์ จัดสรรให้ผู้สูงอายุทุกจังหวัด หมู่บ้านละ 3-5 คน คนละ 200 บาทต่อเดือน การบริการดังกล่าวถูกโอนงานไปให้แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดเป็นผู้ดูแลร่วมกับกรมประชาสงเคราะห์การถ่ายโอนภารกิจการจัดการเบี้ยยังชีพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวคิดและหลักการพื้นฐานในการจัดสวัสดิการโดยท้องถิ่น(กรมประชาสงเคราะห์. 2542:4)

องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง เป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการโครงการการให้สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชน ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากไม่มีรายได้เพียงพอแก่การครองชีพ หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดูหรือถูกทอดทิ้ง และไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีพอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชขึ้น เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดบริการ พัฒนาการจัดบริการ และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นที่พอใจของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สนองเจตนารมณ์ของโครงการในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทบทวนวรรณกรรม

พิทยา บวรวัฒนา (2541: 176) กล่าวว่าองค์การที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์การที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องของความสำเร็จขององค์การในการกระทำสิ่งต่างๆ ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิติชาย ดันปิติ (2547: 25) กล่าวโดยรวมว่า ประสิทธิภาพขององค์การ คือ ความสามารถขององค์การในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายขององค์การโดยใช้

ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้การศึกษาของ บาร์นาร์ด (Barnard. 1968: 55) , พรศักดิ์ ฤาไกรศรี และคณะ (2562), โคเปิลแมน (Kopelman. 1986: 27) , ฮันนัน และฟรีแมน (Hannan; & Freeman. 1977: 109) พบว่า การดำเนินการอย่างมีระเบียบแผนส่งผลให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีนัยสำคัญ

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผล การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเค็ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเค็ง จำนวน 908 คน (ตามจำนวนรายชื่อผู้มาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเค็ง ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 281 คน ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือให้มีการคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 โดยสูตรสถิติของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนของประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิด (0.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{908}{1 + 908(0.05)^2}$$

$$n = 277$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นด้วยตนเองประกอบด้วยคำถามชนิดปลายเปิด และปลายปิด แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลเค็ง มีลักษณะคำถามชนิดปลายปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพ ความพร้อม และความสำเร็จในการให้บริการซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และ นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่าง 30 ชุด โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ตามสูตรของ Cronbach's Alpha ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 ซึ่งมากกว่า 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง

ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-69 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา และมีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 5,001-10,000 บาท

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

ที่	ปัจจัยแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.69	0.39	มาก
2.	การปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.28	0.44	มากที่สุด
3.	นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.86	0.41	มาก
4.	สภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.84	0.46	มาก
	รวม	3.91	0.42	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	ปัจจัยแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	อบต.เคร็ง มีการบริหารจัดการงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม	3.07	0.80	ปานกลาง
2.	เจ้าหน้าที่สามารถตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ทันที	4.13	0.71	มาก
3.	อบต.เคร็ง มีการแจ้ง ให้ข้อมูล และวิธีปฏิบัติให้ผู้รับบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพทราบ	3.23	0.76	ปานกลาง
4.	อบต.เคร็ง มีผู้มีอำนาจอนุมัติ ส่งการ มีเพียงคนเดียว ทำให้การดำเนินงานล่าช้า	4.18	0.69	มาก
5.	เจ้าหน้าที่ให้บริการมีความเพียงพอกับงานบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพ	3.87	0.66	มาก
	รวม	3.69	0.39	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ที่	ปัจจัยแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ขั้นตอนการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความคล่องตัวไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.11	0.72	มาก
2.	ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เช่นไม่รับสินบน	4.48	0.53	มากที่สุด
3.	ความเสมอภาคในการให้บริการเหมือนกันทุกรายไม่เลือกปฏิบัติ	4.41	0.61	มากที่สุด
4.	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	4.27	0.69	มากที่สุด
5.	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ล่าช้า	4.18	0.71	มาก
	รวม	4.28	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ที่	ปัจจัยแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	อบต. เคยมีการสนับสนุนนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับผลประโยชน์สูงสุด	3.97	0.73	มาก
2.	นโยบายให้เพิ่มเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ตามความเหมาะสม	4.23	0.70	มากที่สุด
3.	ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	2.44	0.83	น้อย
4.	ท่านได้รับเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่กำหนด	4.28	0.64	มากที่สุด
5.	ท่านได้รับเงินสวัสดิการครบถ้วนทุกเดือน	4.40	0.57	มากที่สุด
	รวม	3.86	0.41	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านสภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	ปัจจัยแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกทางเอกสารแก่ผู้รับสวัสดิการ	4.16	0.75	มาก
2.	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความยิ้มแย้มเป็นมิตรแก่ผู้สูงอายุ	4.42	0.68	มากที่สุด
3.	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	4.42	0.65	มากที่สุด
4.	ความสะดวกสบายและความเพียงพอของสถานที่รับบริการด้านสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.77	0.85	มาก
5.	หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ท่านเสนอความคิดเห็นอย่างเต็มที่	2.48	0.67	น้อย
	รวม	3.84	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี ($= 3.91$) ทั้งในด้านการบริการจากเจ้าหน้าที่และผู้นำท้องถิ่นมีความรวดเร็วในการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถสร้างความพึงพอใจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสำคัญระดับมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนข้อที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($= 3.86, 3.84, 3.69$) ตามลำดับ

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($= 3.69$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บางส่วนระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ อบต.เคร็ง มีผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งการมีเพียงคนเดียวทำให้การดำเนินงานล่าช้า มีค่าเฉลี่ย 4.18 ในขณะที่บางส่วนมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อบต.เคร็ง มีการบริหารจัดการงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.07 และอบต.เคร็ง มีการแจ้งให้ข้อมูลและวิธีปฏิบัติให้ผู้รับบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพทราบ มีค่าเฉลี่ย 3.23

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำคัญมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย 4.48 ในขณะที่บางส่วนมีระดับความสำคัญมาก ได้แก่ ขั้นตอนการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุ มีความคล่องตัว ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 4.11 และการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ล่าช้า มีค่าเฉลี่ย 4.18

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเครื่อง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 3.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำคัญมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ได้รับเงินสวัสดิการครบถ้วนทุกเดือน มีค่าเฉลี่ย 4.40 ในขณะที่บางส่วนมีระดับความสำคัญมาก ได้แก่ อบต. เครื่อง มีการสนับสนุนนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับผลประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ย 3.97 และบางส่วนมีระดับความสำคัญน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย 2.44

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเครื่อง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านสภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 3.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บางส่วนมีระดับความสำคัญมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ย 4.42 และข้อที่มีระดับความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกทางเอกสาร แก่ผู้รับสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ย 4.16 ในขณะที่บางส่วนมีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ท่านเสนอความคิดเห็นอย่างเต็มที่ที่มีค่าเฉลี่ย 2.48

เมื่อศึกษาความแตกต่างของความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้เครื่องมือสถิติ F-test เพื่อวัดความแตกต่างตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ตารางที่ 6 ระดับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเครื่อง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความพึงพอใจของรับบริการตามตัวแปรระดับการศึกษา เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ไม่ได้ รับ การศีก ษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
		4.01	3.84	3.89	4.04	4.67	4.25	0
-ไม่ได้รับการศึกษา	4.01	-	0.17	0.12	-0.03	-0.66	-0.24	4.01
-ประถมศึกษา	3.84		-	3.72	3.87	4.50*	4.08	-0.17
-มัธยมศึกษาตอนต้น	3.89			-	0.02	0.61*	-0.19	4.06
-มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.04				-	4.65	4.23	-0.02
-อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4.67					-	0.44	4.69
-ปริญญาตรี	4.25						-	-0.44
-สูงกว่าปริญญาตรี	0							-

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 เมื่อทดสอบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความพึงพอใจของรับบริการตามตัวแปรระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความพึงพอใจของรับบริการมากกว่าผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

คู่ที่ 2 ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความพึงพอใจของรับบริการมากกว่าผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจัยแวดล้อม	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง			
มาก -มากที่สุด	138(49.82%)	97(35.02%)	235(84.84)%	25.27	0.00*
ปานกลาง	7(2.53%)	35(12.64%)	42(15.16%)		
รวม	145(52.35%)	132(47.65%)	277(100%)		
โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง			
มาก -มากที่สุด	109(51.99%)	78(28.16%)	187(67.51)%	8.15	0.00*
ปานกลาง	36(0.36%)	54(19.49%)	90(32.49%)		
รวม	145(52.35%)	132(47.65%)	277(100%)		
การปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง			
มาก -มากที่สุด	144(51.99%)	125(45.13%)	269(97.11)%	5.24	0.02*
ปานกลาง	1(0.36%)	7(2.53%)	8(2.89%)		
รวม	145(52.35%)	132(47.65%)	277(100%)		
นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง			
มาก -มากที่สุด	130(46.93%)	91(32.85%)	221(79.78)%	18.38	0.00*
ปานกลาง	15(5.42%)	41(14.80%)	56(20.22%)		
รวม	145(52.35%)	132(47.65%)	277(100%)		
สภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value

ปัจจัยแวดล้อม	ระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		รวม	χ^2	p-value
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง			
มาก -มากที่สุด	132(47.65%)	80(28.88%)	212(76.53)%	35.62	0.00*
ปานกลาง	13(4.69%)	52(18.77%)	65(23.47%)		
รวม	145(52.35%)	132(47.65%)	277(100%)		

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 25.27 และมีค่า p-value = 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ระหว่างโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอ ชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 8.15 และมีค่า p-value = 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ระหว่างการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 5.24 และมีค่า p-value = 0.02 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ การปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ระหว่างนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 18.38 และมีค่า p-value = 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ระหว่างสภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอ ชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 35.62 และมีค่า p-value = 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ สภาพแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่ง อำเภอชะวอด จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อนำมาวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดภูมิทัศน์ภายในองค์กรและควรมีขั้นตอนการให้บริการที่ กระชับ และรวดเร็ว
2. ควรจัดให้มีผู้ปฏิบัติงานด้านการให้บริการสวัสดิการผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการบริการจากผู้สูงอายุ รวมถึงการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว
3. ผู้บริหารควรมีนโยบายให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสภาพความเป็นอยู่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ศึกษาปัญหาครอบครัวผู้สูงอายุและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
2. ควรวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเช่นการสัมภาษณ์สนทนากลุ่มให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุได้ตรงตามที่ต้องการและทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการของประเทศ ไทย. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการของประเทศ ไทย. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์.
- กัลยา วานิชปัญญา. (2546). การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสาร.
- ปิติชาย ต้นปิติ.(2547). การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2563จาก;<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/430>
- พิทยาบวรวัฒนา. (2531). ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barnard, C. L. (1968). The Functions of Executive. Cambridge: Harvard University Press.
- พรศักดิ์ ฤทธิไกรศรี และคณะ. (2562). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบประสิทธิผลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตสุขภาพ ที่ 8, สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2563 จาก; <https://so04.tci-thaijo.org/index.php>
- Hannan, M.T., & Freeman, J.H., (1977).The population ecology of organizations.The American Journal of Sociology [AJS], สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2563จาก;<http://www.dspace.spu.ac.th>